

Мовний етикет

Що таке мовний етикет?

***Мовний етикет - правила
ввічливого спілкування і мовної
поведінки.***

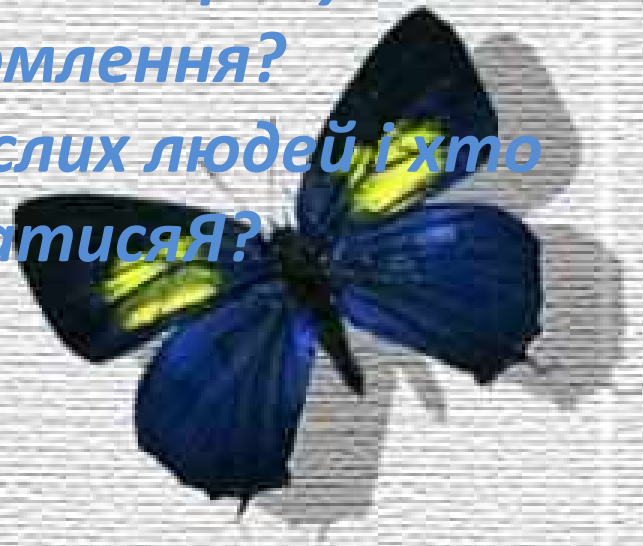
***Уміння володіти
мовним етикетом
допомагає досягненню
авторитету, довіри і
поваги до себе.***

Перегляньте відео.

Дати відповіді на питання?

- *Чи бували у вас схожі ситуації?*
  - *Що таке НЕТИКЕТ?*
- *__ О котрій годині можна телефонувати та писати повідомлення?*
- *__ Як звертатися до дорослих людей і хто має першим вітатися?*

Привітання

При зустрічі слід вітатися не тільки з тим, кого знаєш, але і з тим, кого не знаєш, якщо необхідно звернутися до цієї людини з якимось проханням або питанням. Певні правила спілкування і норми етикету існують не тільки по відношенню до форм привітань, а й також до умов, при яких доцільніше використовувати саме ту чи іншу форму.

Зазвичай вітають першими:

- ***Чоловік - жінку;***
  - ***Молодші - старших;***
  - ***Молодша жінка - старшу, а так само і старшого чоловіка;***
  - ***Службовці молодшого рангу - службовців старшого;***
  - ***Той, що спізнився – того, що очікував;***
  - ***Той, хто входить до приміщення - вже присутніх;***
  - ***Той, хто проходить – того, що стоїть;***
  - ***Той, що проходить мимо – того, що обганяє.***
- При однакових умовах першою вітається більш ввічлива людина.***

Ведення бесіди

Тон розмови слід задавати
абсолютно природним,
безперервним, плавним, але, у
жодному разі, не допитливим і
грайливим, це означає, що
потрібно бути знаючим, але не
педантичним, веселим, але не
слід шуміти, необхідно бути
ввічливим, але не можна
перебільшувати
ввічливість

Необхідною умовою для вихованої та ввічливої людини є вміння слухати. Якщо ви вмієте уважно слухати розповідь, не перебиваючи оповідача, вмієте показувати свою зацікавленість доречними питаннями, на кшталт: «І що ж сталося далі?», «Це неймовірно! Як таке могло статися?», «І як же ви з цим впоралися?», будь-якій людині буде приємно розмовляти з вами.

Не намагайтеся «придушувати» свого співрозмовника ерудицією. Ніхто не хоче відчувати себе дурнішим, ніж інші. Але якщо ви про що-небудь не знаєте, не треба соромитися говорити про це. Більшість людей любить розповісти про щось, чого не знають їхні співрозмовники.

В товаристві не можна починати говорити про себе, поки про це спеціально не попросили. Але й у такому випадку необхідно бути скромним, не переоцінювати себе і свої можливості.

Не слід розмовляти на великій відстані, цим ви привертаєте увагу оточуючих людей, але й не варто спілкуватися «впритул».

Етикетні норми спілкування

Етикет-це сукупність правил поведінки,що регулює прояви людських взаємин;

Мовний етикет-це правила мовної поведінки, що відображаються в певних мовленнєвих формулах й забезпечують гармонійне спілкування.

Етикетні норми передбачають використання етикетних формул, звертань, ввічливості, поваги до співрозмовника.

Формули мовленнєвого етикету

Добрий день;
Добридень!

Добрий вечір!
Надобраніч

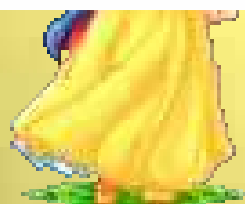
Сердечно
дякую!

Щиро
перепрошую!

Будь ласка....

ЗАВДАННЯ РОБОТА В ЗОШИТІ

*Прочитати попередній слайд.
Скласти 5 речень із поданими
формулами мовленнєвого
етикету. Записати у зошит.*

Правила етикету при знайомствах

Чоловік, незалежно від віку і становища, завжди відрекомендовується жінці першим.

Молодших за віком чи нижчих за службовим становищем чоловіків і жінок варто представляти старшим, а не навпаки.

При рівному становищі (ранзі) молодший відрекомендовується старшому, підлеглий — начальнику, одна людина — парі, групі, товариству, навіть жінка — подружній парі першою.

ЗВЕРНЕННЯ "ВИ" Є ОБОВ'ЯЗКОВИМ У ВИПАДКАХ:

- 1. Незалежно від віку та соціального походження - в офіційній обстановці і при зверненні до малознайомого або ж незнайомого. При цьому, звернення на «Ви» до людини, що досягла 25 років, доповнюється ім'ям і по батькові; до тих же, кому від 15 до 25 - найчастіше тільки повною формою імені.*
- 2. При спілкуванні з людиною, яку зустріли вперше.*
- 3. У спілкуванні між товаришами по службі, у разі присутності при цьому сторонніх осіб.*
- 4. Під час ділового спілкування в разі відсутності неформальних відносин між людьми.*
- 5. До колегам під час конференції, симпозіуму, тощо, незалежно від форм спілкування з ними у неформальній обстановці.*
- 6. При спілкуванні лікаря з пацієнтом, незалежно від обставин.*
- 7. Журналістами під час інтерв'ю навіть з добре знайомими людьми.*
- 8. При зверненні до учнів старшої та середньої школи, що підкреслює шанобливе ставлення і відзначає зрілість особистості.*
- 9. По відношенню до людей старшого віку - разом з ім'ям і по батькові.*
- 10. В офіційній обстановці навіть по відношенню до добре знайомої людини.*

ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ: ПИСЬМОВО ПОЯСНІТЬ, В ЧОМУ ПОЛЯГАЄ НЕТАКТОВНІСТЬ. ЗАПИШІТЬ СВОЮ ДУМКУ ПОВНИМИ РЕЧЕННЯМИ.

Однак щирість також повинна мати межі. Іноколи вона перетворюється на нетактовність. Потрібно бути вихованими навіть із тими, хто вам не до вподоби.

Діти, розгляньте малюнок поміркуйте, на якому з них зображено щирість, а на якому ніби й щирість, але це нетактовність. Поясніть свою думку.

